

gemeente

DEN HELDER

**GALA/Brede SPUK
Commissie MO 16
oktober 2023**

GALA / brede SPUK

De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een **gezonde generatie in 2040**.

De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten in werking gesteld om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Deze afspraken zijn vastgelegd in:

- hoofdpijnen Sportakkoord II
- het Preventieakkoord (loopt tot en met 2023, uitgaven t/m 2024)
- NIEUW: het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Looptijd: 2023 - 2026

Bundeling van programma's

Het GALA en al bestaande regelingen, zoals Sportakkoord II en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC), zijn ondergebracht in één **Brede Specifieke Uitkering** (Brede-SPUK)

- Stap naar meer **integraliteit**
- Versterken van **lokale en regionale samenwerking**
- Stevige **preventie-infrastructuur**
- Meer **slagkrachten efficiency**
- **Geormerkte financiering**
- Regeling loopt van **2023 t/m 2026**
- Beschikbaar voor **alle gemeenten**

Wat valt er onder de brede SPUK?

Sport en bewegen

- Sportakkoord
- Brede regeling
combinatiefunctionarissen (o.a.
buurtsportcoaches)

Gezondheid

- Terugdringen
gezondheidsachterstanden (voorheen
Gezond in de Stad - GIDS)
- Kansrijke Start
- Valpreventie (ketenaanpak; meerdere
geldstromen)
- Aanpak Overgewicht en obesitas
- Leefomgeving
- Mentale Gezondheid
- Vroegsignalering Alcoholproblematiek
en opgroeien in een kansrijke
omgeving (m.b.t. middelengebruik)
- Coördinatiekosten regionale aanpak
preventie (overkoepelend programma)
- Versterken Kennisfunctie GGD
(overkoepelend programma)

Sociale basis

- Versterken Sociale Basis, inclusief
stimulering woonvormen en Scheiden
Wonen-Zorg
- Mantelzorg (Respijtzorg)
- Eén tegen Eenzaamheid
- Welzijn op recept

Wat krijgen we?

hoofdthema	omschrijving	Den Helder 2023	2024	2025	2026
Sport, bewegen en cultuur	lokaal sportakkoord	€ 50.149	€ 50.148	€ 50.148	€ 38.558
Sport, bewegen en cultuur	BRC	€ 345.256	€ 345.250	€ 345.250	€ 333.530
Gezondheid en sociale basis	Terugdringen gezondheidsachterstanden (voorheen via DU Gids)	€ 77.152	€ 77.151	€ 77.151	€ 77.117
Gezondheid en sociale basis	Kansrijke start	€ 57.864	€ 61.721	€ 61.721	€ 77.117
Gezondheid en sociale basis	Mentale gezondheid	€ 27.003	€ 19.288	€ 19.288	€ -
Gezondheid en sociale basis	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 67.508	€ 67.507	€ 67.507	€ -
Gezondheid en sociale basis	Valpreventie	€ 198.667	€ 183.233	€ 183.233	€ 188.936
Gezondheid en sociale basis	leefomgeving	€ 38.576	€ 38.575	€ 38.575	€ -
Gezondheid en sociale basis	opgroeien in een kansrijke omgeving & vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 9.644	€ 9.644	€ 9.644	€ -
Gezondheid en sociale basis	wijkaanpak sociale basis, inclusief stimuleren woonvormen	€ 140.803	€ 138.872	€ 138.872	€ 104.108
Gezondheid en sociale basis	Mantelzorg (respijtzorg)	€ 38.576	€ 38.575	€ 38.575	€ 34.703
Gezondheid en sociale basis	Een tegen eenzaamheid	€ 38.576	€ 38.575	€ 30.860	€ -
Gezondheid en sociale basis	Welzijn op recept	€ 21.217	€ 36.647	€ 44.362	€ 52.054
Ondersteunende onderdelen	Versterken kennisfunctie GGDén	€ 9.644	€ 9.644	€ 9.644	€ -
Ondersteunende onderdelen	coördinatie regionale aanpak preventie	€ 34.333	€ 28.160	€ 28.160	€ -
	totaal:	€ 1.154.968	€ 1.142.990	€ 1.142.990	€ 906.123

Toelichting

- Het is niet allemaal nieuw geld, in sommige gevallen verschuiving.
Bestaande projecten / regelingen lopen door, en wordt al geld aan uitgegeven (ongeveer € 500.000 in 2022).
Voorbeeld: brede regeling combinatiefuncties, kansrijke start, in control of alcohol en drugs, kinderen naar gezond gewicht
- Budgetten zijn in de begroting opgenomen via Turap-1

Plan van Aanpak GALA

Uitgangspunt plan van aanpak is Positieve Gezondheid

Positieve gezondheid maakt het mogelijk om mensen aan te spreken op hun veerkracht in plaats van op hun ziekte. Niet gezondheid is het doel, maar een betekenisvol leven.

Het plan van aanpak is opgebouwd uit de 6 dimensies van positieve gezondheid.

6 dimensies positieve gezondheid

1. Lichaamsfuncties

1. Lokaal sportakkoord
2. Brede regeling combinatiefuncties
3. Aanpak overgewicht en obesitas

2. Mentaal welbevinden

1. Mentale gezondheid

3. Zingeving

1. Welzijn op recept

4. Kwaliteit van leven

1. Terugdringen gezondheidsachterstanden
2. Kansrijke start
3. Leefomgeving
4. Opgroeien in een kansrijke omgeving & vroegsignalering alcoholproblematiek

6 dimensies positieve gezondheid (2)

5. Meedoen

1. Versterken sociale basis
2. Eén tegen eenzaamheid

6. Dagelijks functioneren

1. Valpreventie
2. Mantelzorg

Regioplan IZA/GALA

Samenhang in het kort

Integraal Zorgakkoord (IZA) - Zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar houden (ZVW)

- Relatie met langdurige zorg, ondersteuning (Wmo), inzet op publieke gezondheid en bredere sociaal domein
- Per zorgkantorregio - Ontwikkeling regionaal plan door ZV met gemeenten t.a.v. preventie en gezondheidsbevordering
- **GGD** als **kennispartner** – bijdragen aan **regiobeelden** met data die worden doorvertaald naar **regioplannen**
- **Versterken kennisfunctie GGD** om gemeenten inhoudelijk te ondersteunen bij ontwikkelen van aanpak

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) - Integrale aanpak van gezondheid, sport en bewegen en stevige sociale basis

- Domeinoverstijgende samenwerking en koppelen van (bestaande) aanpakken, initiatieven, middelen en menskracht en partijen, lokaal en regionaal in samenwerking tussen in ieder geval gemeenten, zorgverzekeraars en GGD'en.
- Middelen beschikbaar voor **kennisrol GGD** om beter aan te sluiten op kennisbehoefte gemeente
- Randvoorwaarde GALA is steviger opdrachtgeverschap gemeente richting **GGD** (o.a. inzet advies- en kennisfunctie, invulling wettelijke taken)

Specifieke Uitkering (SPUK) - Geormerkt budget voor uitvoering verschillende onderdelen.

- Bundeling van verschillende (bestaande en nieuwe) programma's en aanpakken in één specifieke uitkering (SPUK)
- Voor de periode 2024 – 2026 een **integraal plan van aanpak** samenhangende, integrale blik op het bevorderen van de (positieve) gezondheid van de inwoners

Context regioplan 1

Afgelopen najaar en voorjaar zijn de hoofdlijnakkoorden IZA en GALA ondertekend. In beide akkoorden wordt gevraagd een regioplan op te stellen om de IZA- en GALA-doelen te behalen.

Gemeenten en verzekeraars hebben zowel in het IZA- als het GALA-regioplan een rol te spelen. In de regio Noord-Holland Noord is daarom gekozen om de regioplannen IZA en GALA samen te nemen om integraliteit en consistentie te borgen tot één integraal regioplan.

Het initiatief voor het opstellen van de regioplannen ligt bij de marktleider zorgverzekeraar – in dit geval cVGZ – en gemeenten

Context regioplan 2

- Jaarlijks €5.4 miljoen voor de regio
- 2023: nog geen plan
- Huidige stand van zaken

Uitgangspunten

- Financiering van proceskosten: regionale coördinatie en bijdrage gemeenten aan regioplan.
- Investeren in inwonersparticipatie (bijv. ZZWHW) voor versterking van de dialoog met inwoners over zorg en ondersteuning.
- Gerichte inventarisatie reeds lopende initiatieven (herlabelen) die bijdragen aan de IZA doelstellingen
- Starten verwachte initiatieven (denk aan: regionale coördinatie ketenaanpakken en ondersteuning van gemeenten waar dit nodig is).

Proces GALA

- ✓ Voor 31 maart 2023: aanvraag indienen (alleen vinkjes)
- ✓ Voor 30 juni 2023: herijken lokaal sportakkoord
- ✓ Voor 30 september 2023: plan van aanpak laten controleren door GGD
- ✓ Voor 30 september 2023: Plan van aanpak (volledig) voorleggen aan de kerngroep (bestaande uit vertegenwoordigers VNG en VSG) om benodigd positief advies te ontvangen voor indiening van de aanvraag
- ❑ Voor 31 oktober 2023: indienen definitief plan van aanpak GALA / aanvraag VWS